

Des de dalt

Una escultura de Cecília Ribas

per Jaume Ribas Prats

Mirau aquesta dona a dalt del cim. És la veïna del costat, la del tercer esquerra, la serventa immigrant, tal vegada la teva companya, la teva pròpia mare. És la imatge en bronze de la dona amb setrill de Dámaso Alonso: "entre abismales pozos sombríos / y turbias simas súbitas". Cansada d'anar per vies horitzontals, un bon dia va decidir construir la seva pròpia escala i aixecar-se cap amunt. I ara s'alça sobre la vertical, estén la seva ombra tutelar, es constitueix en punt de referència, "axis mundi".

La pujada li ha deixat el ventre eixut, li ha crescut els ulls fora de mesura, li ha allargat els braços i les mans de tant donar i repartir, de tant compartir amb els altres.

Mirau-la bé. Ha arribat molt amunt, però el sacrifici és evident. És gairebé l'espectre d'una dona. Res a veure amb les formes rodones i lluent dels cossos artificialment embellits, que ens venen per tot arreu. S'ha deixat el perfil i la proporció pel camí, tan llarg, de la seva pujada. I a més no ha arribat encara. Ara just fa un alto al camí, mira únicament d'on ve, per seguir endavant.

Des de la caverna on cuidava del foc i de la mainada, fins avui mateix, la lluita ha estat constant, amb alts i baixos, períodes desiguals d'avanç i retrocés, talls de serra variables.

Massa temps sotmesa a la severitat i les amenaces dels poders dominants que li impediien fer el seu camí, ha hagut de vèncer també la pròpia tendència a adaptar-se, a acceptar els límits que li imposaven. I ara mateix, cansada de clamar per la justícia, de sofrir la carestia dels elements més bàsics per a l'existència, privada fins i tot de dormir i somiar en un demà millor, s'apresta a tornar a mirar cap amunt, a continuar el seu camí. Hi manca per arribar, ja s'albirarà el final, però el punt de destí encara és llunyà i incert. Aquesta dona concreta, ha hagut de vèncer la confluència de dificultats subjectives i objectives molt diverses, de naturalesa econòmica, política i moral. Ha hagut de sacrificar el seu entorn més pròxim per alliberar la seva consciència. Afrontar en tot temps un sistema de poder que utilitza totes les seves forces

productives per explotar i oprimir. Un sistema capaç de deixar-la tota sola, gairebé vençuda i sense recursos, amb parts d'ella mateixa morint-se, estremides de fam i angoixa, davant la indiferència displicent d'aquells que es diuen gent civilitzada. Ha arribat molt amunt, però no es fa il·lusions. És cert que el camí fet és ni més ni menys que el viarany del progrés històric. Però aquesta prosperitat suposa també més destrucció i més malbaratament de recursos, i li cal enginyar el seny per corregir aquesta contradicció, per vèncer també aquest darrer obstacle. Li caldrà seguir pujant, fer escala, ja que no controla el sistema. Seguir afrontant la brutalitat i la crueltat, quasi

sempre tota sola, del sistema repressor. I ella ha de lluitar sense armes, únicament amb la convicció que el seu futur és el de tota la humanitat. Ha de derrotar l'adversari amb la voluntat de progrés i la seva intel·ligència, amb més sacrifici.

Desconfiant també d'aquelles companyes temporals de lluita que s'han incorporat al sistema, que han traït per tant les pròpies conviccions, que com sirenes pel camí d'Ítaca, i des de la seva illa plena de música i oripells, la criden perquè s'hi quedi. Però ella no oblida. Les lluites per la llibertat, els combats dels oprimits, cadascun dels graons, van ser superats per hòmens i dones, però sobretot dones que cercaven nous horitzons de justícia, enfront dels quals tenien tots els privilegis per defensar. I moltes quedaren pel camí, convençudes que morir era molt millor que viure sense dignitat.

I ja no es deixa enganyar, sap que després de vèncer els poders exteriors, estats totalitaris, esglésies terrenals, doctrines criminals, ha de vèncer un enemic encara molt més perillós: aquelles actituds personals que han estructurat la disciplina, la uniformitat, el conformisme, la confiança en el "líder", i han atorgat la victòria a una autoritat exterior, alienant i estranya als seus interessos.

I ara pensa. De vegades hem de reprendre força, però cal no oblidar mai el camí que ens han obert els altres, ni deixar de caminar. ■

Cartell de la Festa
de la Nit de Sant Joan,
original de
Sandra Torres.

Josep Colonques Garrido,
al centre, rep el Premi de la Nit
de Sant Joan 2000.

(Foto: Conxita Roig.)

lítics que els jóvens siguin objectiu prioritari en les seues línies d'actuació: necessiten espais adequats per a un ensenyament de qualitat, llocs on reunir-se i poder fer activitats de lleure. I també cal que nosaltres, els adults interessats en la transmissió de les

nostres arrels, busquem la manera d'apropar-nos a ells i fer-los més atractives aquestes arrels. És l'única forma d'assegurar la nostra supervivència com a poble.

I tornem a Albarca de la mà d'un dels nostres escriptors, en Jean Serra, que en visitar aquesta terra on som avui va escriure: "Sense deures mundanals, alliberat d'encàrrecs literaris, em llevo d'hora i parteixo cap a Sant Mateu. El cel és cobert de boires. Però confio que la brisa del nord les escampi permetent que el sol pugui lluir dalt d'Albarca, escalfant la meua excursió solitària. Em plau resseguir aquests camins que ja ni van pertot ni duen enlloc, perquè res no és com abans, però que, tanmateix, em retornen a mi." ■

FESTA DE LA NIT DE SANT JOAN 2000

SANT MATEU D'ALBARCA

INSTITUT D'ESTUDIS EIVISSENCS
AJUNTAMENT D'EIVISSA
AJUNTAMENT DE SANT MATEU D'ALBARCA
AJUNTAMENT DE SANT ANTONI DE PORTA
AJUNTAMENT DE SANT JAUME D'ENLLIBRE

INSTITUT D'ESTUDIS EIVISSENCS
AJUNTAMENT D'EIVISSA
AJUNTAMENT DE SANT MATEU D'ALBARCA
AJUNTAMENT DE SANT ANTONI DE PORTA
AJUNTAMENT DE SANT JAUME D'ENLLIBRE

Acta del Premi de la Nit de Sant Joan 2000

Categoria C

A la ciutat d'Eivissa, reunits els membres del jurat del Premi de la Nit de Sant Joan, categoria C, de l'any 2000, format per Salvador Ramon Torres, Ramon Canet González i Marià Serra Planells, que actua com a secretari, deliberen sobre la qualitat científica de l'obra presentada: *Les principals plantes per a la salut d'Eivissa i Formentera*. Avaluats els continguts des dels punts de vista mèdic, botànic i de cultura popular, així com farmacològic, el jurat decideix concedir el premi a l'obra presentada. El jurat fa constar expressament que per a la publicació de l'obra és necessària una reelaboració revisada per un botànic i la inclusió d'una part gràfica que recolzi el contingut de les fitxes que formen l'obra.

Obert el sobre tancat, el jurat dona a conèixer el nom de l'autor, que és Josep Colonques Garrido.

Eivissa, a 21 de juny de 2000

Joan Ribas Tur.

(Foto: Diario de Ibiza.)

El XXVI Curs Eivissenc de Cultura, que tengué lloc del 23 al 28 d'octubre passat a la Sala de Cultura de SA NOSTRA, com és tradicional, s'inicià amb la conferència *Pitiüses: Té remei la desmesura?*, per Joan Ribas Tur, llicenciat en Ciències Econòmiques i Empresarials, professor associat de la Universitat de Girona, a la Facultat de Ciències Econòmiques i Empresarials. La conferència tengué lloc dilluns, dia 23.

Dimarts, dia 24, el tema va ser *El futur ambiental que ens espera*, per Miquel Àngel March Cerdà, llicenciat en Geografia, responsable dels temes urbanístics i territorials del GOB-Mallorca.